

ת"פ 33576/12/18 - עידן אוקמן נגד פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 33576-12-18 פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נ' אוקמן

לפני	כבוד השופטת איילת השחר ביטון פרלה
המבקש	עידן אוקמן
נגד	
המשיבה	פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

החלטה

לפני בקשה להשבת תפוס, הוא רכב מסוג טויוטה מ.ר. 632956 (להלן: הרכב), התפוס בידי המשיבה.

רקע עובדתי:

ביום 16.1.19 הרשעתי את המבקש, בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירת גידול סם מסוכן - לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: הפקודה), עבירת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית - לפי סעיף 7 (א) וסעיף (ג) רישא לפקודה, עבירת החזקת כלים - לפי סעיף 10 רישא לפקודה ועבירת גניבת חשמל - לפי סעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; הסדר הטיעון לא כלל כל הסכמה לעניין העונש ולפי בקשת ב"כ המבקש זימנתי תסקיר בעניינו של הנאשם וקבעתי דיון לקבלתו ולטיעוני הצדדים לעונש ליום 1.5.19.

לפי עובדות כתב האישום ובקצירת האומר יתואר כי ביום 24.7.18 שכר המבקש דירה, קיבל החזקה בה בתחילת חודש אוגוסט 2018 והחזיק בה עד ליום 5.12.18 שאז נעצר.

עוד עולה מהעובדות כי במהלך חודש אוגוסט במועד לא ידוע, צייד המבקש את הדירה לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס בציד רב המשמש לגידול סמים, חיבר את הדירה למתקני חברת החשמל חיבור ישיר שלא דרך מונה החשמל וצרך חשמל במרמה בשווי 16,000 ₪ לצד גרימת נזק לארון החשמל ורכיביו בשווי 2,000 ₪.

לפי העובדות עד ליום 5.12.18 גידל המבקש בדירה האמורה כמויות גדולות של סם מסוכן מסוג קנבוס והחזיק בסם המסוכן ובכלים שלא לשימוש עצמי וללא היתר כדן; ביום 5.12.18 החזיק הנאשם בדירה 253 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל נטו 33.40 ק"ג, ללא היתר כדן.

בשולי כתב האישום ציינה המשיבה בקשתה לצוות על "חילוט הרכב בבעלות הנאשם רכב מסוג טויוטה לוחית רישוי מספר 6329562 וכן את חשבון הבנק של הנאשם, מספרו 528906 סניף יקנעם, זאת מתוקף סמכותו (של בית המשפט, הערה שלי א.ה.ב) לפי סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969".

בין לבין הוגשה בקשה מטעם שירות המבחן לדחיית מועד דיון הטיעונים לעונש וזאת לשם קבלת אורכה לעריכת התסקיר; לאחר שניתנה האפשרות לצדדים להגיב לבקשה ובהעדר תגובה מצד מי מהם, קיבלתי את בקשת שירות המבחן ודחיתי מועד הטיעונים לעונש לצורך קבלת תסקיר וטיעוני הצדדים ליום 13.6.19. בקשה נוספת שהגיש שירות המבחן לדחיית הדיון, היתה מקובלת על שני הצדדים ולפיכך דחיתי המועד פעם נוספת ליום 11.7.19.

ביום 3.2.19 הגיש המבקש בקשה להשבת תפוס (להלן: הבקשה הראשונה) ובה ציין ש: "בבעלות המבקש שני סוגי רכבים. הראשון כלי רכב מסוג טויוטה - מ.ר. 6329560 אשר לא נמצא בחזקת המבקש (להלן: "הרכב הטויוטה") והשני, כלי רכב מסוג הונדה המצוי בחזקתו (להלן: "רכב ההונדה")". עוד תואר בבקשה הראשונה כי במהלך מעצרו של המבקש נתפס רכב הטויוטה, הוא הרכב נושא החלטה זו ובו חפציו האישיים של המבקש "ובין היתר מפתחות של רכב ההונדה". במצב דברים זה, כך תואר בבקשה הראשונה, "אין באפשרותו של המבקש להיכנס לרכב ההונדה וזאת לאור העובדה כי מפתחות הרכב כאמור לא בחזקת המבקש".

בנוסף, נטען בבקשה הראשונה שהרכב לא שימש לביצוע העבירות המיוחסות למבקש, המבקש בחקירותיו מסר גרסה מפורטת לעניין הרכב והסביר איך הרכב הגיע לידי וועבר על שמו - באופן שבו סבו וסבתו שילמו מכספם האישי בעבור רכישת הרכב והעבירו אותו על שמו במתנה.

לצד עתירה להשבת הרכב, התבקש להורות למשיבה לאפשר למבקש להכנס לרכב על מנת להוציא ממנו המפתחות של רכב ההונדה בכדי שיתאפר לו גישה לרכב ההונדה שבו מצויים חפציו האישיים שפורטו בבקשה. יוער כי לפי האמור בבקשה עולה שהוצא צו מניעה כנגד הרכב ביום 10.12.18 (סעיף 8 לבקשה) ואולם לפני לא הונח המידע אם ניתנה החלטה לתפיסה זמנית של הרכב לפי הפקודה או מדובר בתפיסה במהלך החקירה לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969.

המשיבה התנגדה להשבת הרכב וכן לכניסת המבקש אליו.

יוער כי הבקשה הוגשה לשופט הדן במעצרים ואולם האחרון סבר כי בשלב הנוכחי של ההליך העיקרי, יש להעביר הדיון בבקשה למותב הדן בתיק העיקרי, ומכאן הבקשה נדונה לפניי.

לצד קביעת מועד לדיון בבקשה ועל רקע בקשת המבקש להקדים הדיון, נתתי ביום 24.2.19 החלטה, שמצאתי לצטטה לצורך שלמות התמונה ורצף ההתנהלות עד למתן החלטה זו:

"מהתגובה שצורפה לבקשה עולה כי המאשימה מתנגדת לכניסה לרכב הטויוטה מצד המבקש ולהעברתו לחזקת המבקש. ואולם עולה כי הבהילות לקיום דיון היא לצורך נטילת מפתח רכב אחר - שלא מצוי בחזקת המאשימה ולא מפורט בבקשת המאשימה לחילוט שבכתב האישום. מכך עולה כי בידי המאשימה להשיב למבקש, ללא קשר לקיום דיון בבקשה להחזרת התפוס, מפתחו רכב ההונדה - לצורך קידום ענייני שאינם קשורים להליך זה".

ביום 4.3.19 הגישה המשיבה בקשה 'לתיקון הכרעת הדין ותגובת המאשימה' להחלטתי; המשיבה ציינה כי היא מתנגדת להשבת מפתח הרכב מסוג הונדה שלא מצוי בחזקתה ולא מפורט בבקשה לחילוט. נטען כי מדובר ברכוש שלא היה ידוע למשיבה על קיומו וייתכן שישנו רכוש נוסף של המבקש שלא דווח או הוסתר במהלך החקירה. לאור כך, התבקש להורות למבקש למסור את פרטי הרישוי ומקום הימצאו של רכב ההונדה וכן כל רכוש אחר הנמצא ברשותו. עוד התבקש לתקן הכרעת הדין ולקבוע כי הנאשם סוחר סמים, כלשון סעיף 36א (ב) לפקודה.

ביום 24.3.19 התקיים דיון לפני ובו טענו הצדדים לענין עתירת המאשימה שאקבע כי הנאשם הוא סוחר סמים. לאחר שמיעת הטיעונים השלמתי הכרעת הדין בהחלטה מנומקת וקבעתי כי הנאשם הוא סוחר סמים. באשר לעתירה להשבת הרכב, במהלך הדיון, התברר לצדדים כי ישנה האפשרות שיגיעו להבנות באשר לתנאי שחרור התפוס עד לסיום ההליך, ומשום כך עתר המבקש למחיקת הבקשה והבקשה נמחקה.

יוער, כי במהלך הדיון לא הועלתה בשנית עתירת המשיבה לקבלת מידע על אודות רכוש נוסף של המבקש ובכלל זאת על אודות רכב ההונדה, ואעיר כי גם לא מצאתי בסיס לחייב המבקש בעת הזו ובנסיבות למסור המידע שהתבקש.

ביום 31.3.19 הגיש המבקש בקשה מחודשת להשבת הרכב, שהיא נושא החלטה זו (להלן: הבקשה השניה). בבקשה השניה נטען כי הבקשה הראשונה נמחקה על מנת למצות הידברות בין הצדדים על תנאי השחרור של הרכב ומשלא הגיעו הצדדים להסכמות הוגשה הבקשה השניה. עוד צוין בבקשה השניה כי המבקש מסכים שעל הרכב יירשם עיקול לטובת המדינה במשרד הרישוי עד לתום ההליכים המשפטיים, תוצא פוליסת ביטוח מקיף לרכב אשר תשועבר לטובת המדינה, תיאסר כל עסקה ברכב או מסירתו לידי אחר מלבד המבקש וכן יופקד סך 30% בלבד מערך הרכב במזומן להבטחת התחייבויות כפי שפורטו.

טענות הצדדים:

מצד המבקש, נטען בבקשה השניה כי הוא קיבל את הרכב במתנה מסבתו, הגב' מזל גורש, והיה בבעלותו ובשליטתו כיומיים בטרם נעצר (צורף אישור רישום שינוי בעלות רכב); עוד נטען כי הרכב דרוש לסבתו לצרכיה היום יומיים ובכלל זאת, בהיותה מפקחת על המבקש, לצורך ליווי המבקש לבית המשפט לשירות מבחן והתניידות בחלונות הפיקוח שנפתחים בעבור המבקש לצרכיו השונים.

מנגד, המשיבה שבה והתנגדה לבקשה; צוין בתגובתה כי בכוונתה לעתור לחילוט רכושו של המבקש ובכלל זאת חילוטו של הרכב; נטען כי מדובר ברכב שמקורו בעבירה ונעשה בו שימוש כאמצעי לביצוע העבירה כפי שעולה מחומר החקירה וכפי שיוצג במסגרת טיעוניה לעונש. המשיבה ציינה כי המבקש מצוי במעצר בית, כך שלמעשה לא אמור הוא להיזקק לרכב וכן שבה ועתרה כי אורה למבקש למסור פרטי הרישוי ומקום הימצאו של רכב ההונדה שצוין בבקשה הראשונה.

הצדדים עתרו למתן החלטה ללא צורך בקיום דיון נוסף.

דיון והכרעה:

פתח דבר ולפני שאכריע בבקשה להחזקת הרכב, אציין כי לא מצאתי לתת כל הוראה למבקש למסור במסגרת ההליך שלפני מידע על אודות רכוש נוסף המצוי ברשותו. המשיבה לא הטעימה בקשתה ולא ברור מה הבסיס החוקי לעתירה שכזו ומכל מקום למבקש הזכות שלא למסור מידע למבקשת מעבר לזה המצוי בידיה.

לגופה של עניין, לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ושקלתי כל שהונח לפני הבקשה נדחית.

כאמור, הרשעתי הנאשם וכן קבעתי שהוא סוחר סמים. ההליך מצוי בשלב הטיעונים לעונש ולפני מתן גזר דין.

לצד עתירת המשיבה לחילוט הרכב ורכוש נוסף לפי סעיף 39 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי ישנה כוונה לעתור לחילוט הרכב מכוח הפקודה. בסעיף 31 לפקודה קבועות חזקות ובהן חזקה על אודות רכושו של נאשם שנקבע לגביו שהוא סוחר סמים; כך לפי דין, כל רכוש של נאשם, של בן זוגו ושל ילדיו שטרם מלאו להם 21 שנים וכן רכוש של אדם אחר

שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אחר ללא תמורה, יראה כרכוש שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם הוכיח הנאשם שהאמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים או הוכיח שהרכוש הגיע לידי לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום.

לטענת הנאשם, אמנם הרכב רשום על שמו, אך מדובר ברכב שהועבר על שמו ללא תמורה כיומיים לפני יום מעצרו; זהו הבסיס שבשלו בכוונתו לטעון שאין להכליל הרכב כחלק מרכוש שניתן לחלטו וככזה שהושג בעבירה.

הנה כי כן, בין הצדדים מחלוקת באשר לפוטנציאל החילוט של הרכב ואזכיר כי טרם שמעתי טיעוניהם בנושא זה, כאשר הטיעונים כאמור קבועים לפני ליום 17.7.19.

יוער את שידוע כי אין נאשם יוצא ידי חובתו בהקשר זה על ידי הקמת ספק בלבד ועליו להוכיח את גרסתו ברמה של הטיית מאזן ההסתברויות לזכותו (ע"פ 7598/95 בן שטרית נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (2) 385, 410-411).

ברע"פ 1792/99 אלי גאלי נ' משטרת ישראל, פ"ד נג (3), 312, 323-324 נאמר כי:

"לא יעלה מעינינו, כי המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים - מעבר לפגיעה שהיתה בעצם התפיסה - ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית-המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש. לשון אחר: שומה עליו על בית-המשפט לבדוק ולמצוא אם קיימת חלופה אשר תשיג את תכלית "מעצרו" של הנכס, אך פגיעתה בבעל הזכות בנכס תהא פחותה מן הפגיעה בו אם תמשיך המשטרה ותחזיק בנכס."

בבש"פ 2224/15 צביקר מידברג נ' מדינת ישראל (2.4.15) חזר כב' השופט מזוז וציין כי:

"כידוע, התכלית העומדת בבסיס הטלת ערבויות על שחרור רכב תפוס ("חלופת תפיסה") היא הבטחת האפשרות לחילוטו העתידי (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.2006), בבש"פ 5550/08 שמעון נ' מדינת ישראל (8.7.2008)). (פסקה 9)

בבש"פ 746/12 די. א. דיאמונדס (2007) בע"מ נ' מדינת ישראל ואח' (1.11.12) תאר כב' השופט הנדל את הלך המחשבה בבחינת בקשה לשחרור תפוס בצינו כי:

"במסגרת שיקול הדעת המסור לבית המשפט בשאלת שחרור התפוס, עליו לתת דעתו לשתי שאלות עיקריות. הראשונה - האם תפיסתו של החפץ עודנה הכרחית להגשמת המטרה לשמה הוא נתפס. בהינתן תשובה חיובית לשאלה הראשונה יש לשאול האם קיימת חלופה אחרת שפגיעתה בתובע הזכות פחותה, ואשר ניתן להגשים דרכה את מטרת תפיסתו של הנכס. במידה מסויימת, דומה הליך התפיסה לסוגיית מעצרו של נאשם עד תום ההליכים, במובן התארכות ההליכים ושינוי נקודת האיזון. כידוע, ככל שמתארכים ההליכים במשפטו של נאשם, כך על בית המשפט להקפיד הקפדה יתרה בשאלת ההצדקה למעצר. כך אף בשאלת התפיסה. כל אימת שעולה סוגיית שחרורו של תפוס, על בית המשפט לשקול את מגוון הסוגיות המתעוררות, תוך מתן משקל לשלב המקדמי של ההליך. כפי שצוין בעניין לרגו: "בשיקול האינטרסים, תוערך מצד אחד מידת הצורך בהשגת התפוס בידי המשטרה"

בהתאם לעוצמת התכלית שהתפיסה נועדה להשיג בנסיבות המשתנות של ההליך הפלילי המתפתח; מצד שני, ייבחנו היבטים שונים הנוגעים בטיבו של החפץ מבחינת בעל הקנין, כגון האם מדובר בחפץ שהחזקה בו מותרת על פי דין או אסורה...; מה מידת נחיצותו של בעל הקנין בחפץ, ושיעור נזקו משלילת החזקתו בטרם הסתיים ההליך הפלילי. בהקשר זה, עשוי להיות הבדל בין תפוס המשמש אדם לעיסקו ולמשלח-ידו, לבין תפוס שאינו בר-שימוש יומיומי; כן עשוי להיות שוני בין חפץ כלה לבין חפץ שערכו אינו מושפע ממעבר הזמן, וכיוצא באלה שיקולים".
(שם, פסקה 5)

לענייננו, המדובר במבקש שהורשע זה מכבר ואף קבעתי שהוא סוחר סמים והשאלה שנתרה לצורך הכרעה בבקשת החילוט הרכב מצומצמת, לנוכח טענתו העובדתית של הנאשם כי קיבל את הרכב במתנה וללא תמורה מסבתו.

בנוסף, לא ניתן להתעלם מהאמור בבקשה הראשונה באשר לקיומו של רכב נוסף, וזאת בבחינת האיזונים הנדרשים והצורך שהועלה בבקשה הראשונה לשחרור הרכב לעומת הצורך שהועלה בבקשה השנייה לשחרורו.

בהינתן ששאלת חילוט הרכב תוכרע בעתיד הלא רחוק והשלב שבו מצוי ההליך ישנה הצדקה להמשך החזקת הרכב ולמצער הקשחת התנאים לשחרורו מעבר לנהוג בשלבים מוקדמים יותר ובנסיבות אחרות.

סוף דבר

בהינתן שעתירת ההגנה כי אורה על שחרור הרכב בהתאם לאמור בסעיף 3 לבקשה ובתנאים אלה בלבד, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ז אייר תשע"ט, 22 מאי 2019, בהעדר הצדדים.